

РЕЦЕНЗИЯ

**по конкурса за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР
по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
(„Дирижиране на народен хор от клавир и Пеене в народен хор“),
област на висше образование 8. Изкуства,
обявен в ДВ, бр. 35/18.04.2023 г.**

КАНДИДАТ: ДОЦ. Д-Р РАДА БОРИСЛАВОВА СЛАВИНСКА

**ИЗГОТВИЛ РЕЦЕНЗИЯТА: проф. д-р Цветанка Коловска,
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив**

1. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „Професор“ в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив“, по област на висше образование 8. Изкуства, ПН 8.3. Музикално и танцово изкуство, специалност „Дирижиране на народен хор от клавир и Пеене в народен хор“, за нуждите на катедра „Музикален фолклор“ при факултет „Музикален фолклор и хореография“ при АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, е обявен в ДВ, бр. 35/18.04.2023 г.

Участвам в състава на Научното жури, съгласно Заповед РД-27-068 от 16.06.2023 г. на Ректора на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив“.

При направената проверка на предоставените материали за конкурса не са констатирани нарушения в процедурата.

2. Информация за кандидата по конкурса

В настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“ участва един кандидат – доц. д-р Рада Славинска. Тя е представила необходимия набор от документи и материали, които са в достатъчна степен изчерпателни за покриване на минималните национални изисквания на ЗРАСРБ и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив. Конкурсът е обезпечен с необходимия брой часове.

Рада Славинска е възпитаник на СМУ (НУМТИ „Добрин Петков“) гр. Пловдив, специалност „Пиано“. Следва 41-годишен творчески път, свързан с АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив - висше образование в периода 1982-1986 г. в класовете по пиано на проф. Георги Кънев, по хорово дирижиране на доц. Крикор Четинян и по оркестрово дирижиране на проф. Иван Спасов; придобиване на научната и образователна степен „Доктор“ по „Музикознание и музикално изкуство“ през 2012 г., главен асистент по дирижиране към катедра „Музикален фолклор“ 2016 г. след издържан конкурс; доцент по „Пеене в народен хор с хорознание“ от 2020 г. след издържан конкурс.

Богатият професионален опит на кандидата включва още: помощник-диригент в Певческо дружество „Ангел Букорещлиев” (1986-88); акомпанятор и втори диригент в Представителен хор „Детска китка” (1986-2003); диригент на ансамбъл „Филипополис” (2001-2006); основател на Девическа хорова формация „Евмолпея” (2006). Паралелно доц. Славинска развива образователна, научна и художественотворческа дейност - многобройни участия в конкурси като жури на певчески фестивали, научно жури в процедури по хабилитации, научно ръководство на дипломанти и докторанти, член на Съюза на българските композитори - секция „Музиколози“ (от 2022 г.).

Академичното развитие на доц. д-р Рада Славинска - респектиращият брой изяви и признание като диригент – над 700 концерти и концертни изяви в страната и чужбина, 32 задгранични турнета и 29 международни фестивали; преподавател и научен изследовател, е основание за доверие и уважение към авторитета ѝ като кандидат в обявения конкурс.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

В конкурса доц. д-р Рада Славинска участва със значителен брой материали – монографичен труд, научни публикации, реализирани авторски продукти, водещи творчески изяви, кратки авторски продукти в областта на изкуствата, ръководство и участие в художественотворчески проекти, научно ръководство на дипломанти и работа с докторанти, рецензии на книги, рецензии и становища по процедури за академично израстване и др., което показва активната изследователска дейност на кандидата както преди, така и след дисертацията и доцентурата.

Представените за рецензиране материали са по направлението на конкурса и активно се ползват в научната общност, за което свидетелства и предоставената справка за цитирания. Всички те отразяват богатата и съдържателна дейност на един утвърден преподавател в академичните среди, доказал своите научни, професионални и личностни качества в професионалния си път.

На основа проучване и оценяване на предоставения комплект материали и тяхното съответствие с наукометричните показатели и изпълнението на минималните изисквания за придобиване на академичната длъжност „Професор“, мога да заявя, че кандидатът доц. д-р Рада Славинска отговаря на националните изисквания по ЗРАСРБ и на изискванията на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” - Пловдив за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор“.

4. Оценка на специфичните за съответната област творчески постижения

Доц. д-р Рада Славинска е диференцирала своите специфични за областта творчески постижения за рецензиране в три области, всяка от които е представена с доказателствен материал:

А. Концертна дейност

1. Като диригент на хор „Евмолпея“ – снимки на афиши от 73 концерта на хор „Евмолпея“, копия от 3 благодарствени писма, дипломи и грамоти от участията на хор „Евмолпея“ под диригентството на Рада Славинска в различни фестивали в страната и чужбина;

2. Като преподавател по „Пеене в народен хор“ – копия на 10 афиши

Б. Участия в научни журита – общо 10 до момента рецензии и становища за присъждане на научната и образователна степен „доктор“, за заемане на академични длъжности „Доцент“ и „Професор“.

В. Статии:

1. в сп. „Музикални хоризонти“ – 8 публикации;
2. в културно-информационно издание „Арт-спектър“ – 6 публикации;
3. други публикации – 5 броя, като тук специално внимание отделям на труда „Инструментално-теоретична публицистика „ ЗаСтоян Караиванов“, свитък 2, Пловдив, 2021, ISBN 978-954-2963-81-3. Рада Славинска е съставител на книжно тяло в обем на 304 страници, посветени на големия музикант и педагог проф. Караиванов, като в случая количеството и качеството на текста са показателни на всеотдайната научно-изследователска дейност на Р. Славинска, посветена на заслужилия достойно уважение Стоян Караиванов.

5. Оценка на научните приноси на трудовете и цитиранията на доц. д-р Рада Славинска по конкурса

Монографията „Иван Делирадев и неговите христоматии за народен хор“, АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив, 2023, ISBN 987-619-7682-20-5, рецензенти: проф. Златина Делирадева, проф. д-р Цветанка Коловска и доц. д-р Владимир Владимиров, в обем 216 стр. е самостоятелен труд, основен акцент сред представената за рецензиране продукция. Монографията има научно-теоретичен характер с ясна структура – въвеждаща част („Вместо увод“), две добре обособени основни части, заключение, списък с ползваната литература. Идеята и подходът за разработването на труда са оригинална авторова концепция за художественото музикално образование в сферата на диригентското хоровото изкуството, обособено за първи път като отделен научен проблем в такъв мащаб. Във фокуса на специалния изследователски интерес са четирите христоматии за народен хор на Иван Делирадев като израз на професионализма и любовта му към българския музикален фолклор и преподавателската работа. Трудът е многопланов. Авторката търси връзки с музикознанието и с елементите на цялостната образователна система, които, разгледани в единство, са отправна точка за новите интерпретационни търсения на доц. Славинска.

В Първата част на монографията авторката представя ретроспекция на живота на Иван Делирадев в стремежа да разкрие фактори и обстоятелства, свързани с изграждането му като човек и творец. Втората част на монографията е посветена на концептуалната идея около създадената през 1972 г във ВМПИ (АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“) - Пловдив нова специалност „Ръководство на народни състави“, преименуването ѝ в „Дирижиране на народни състави“ по-късно и присъствието на Иван Делирадев. В тази връзка е представеният задълбочен анализ на методическото и теоретичното наследство на доц. Делирадев. Проследявайки пътя на развитие на специалността, сред важните проблеми се извежда необходимостта от създаването на подходяща методична литература за обучение, което се оказва верен път в академичното утвърждаване на специалността. Специално внимание заслужава фактът, че доц. Рада Славинска има няколко монографии и немалък брой публикации с учебно-диригентска насоченост, което потвърждава целенасочеността в професионалното отношение и интереса към цялостния процес на диригентското изкуство за народен хор.

В монографията обект на специално внимание е задълбоченият професионален анализ на четирите тома „Христоматия за народен хор“, създадени в периода 1989 – 2000 година. Специфичната проблематика на хоровото изкуство (народен хор) се разглежда последователно и детайлизирано, както авторът отбелязва, акумулирайки цялото богатство от знания, умения, опит и енергия на доц. Иван Делирадев.

В обобщение мога да заявя, че монографията „Иван Делирадев и неговите христоматии за народен хор“ има подчертано приносен характер с професионално представените, систематизирани и анализирани учебни пособия по дирижиране на народен хор, създавани през годините от различни автори. На тази основа са изведени изводи за високата стойност на Христоматиите на Иван Делирадев.

Монографията „Я, помълчете“, СБК, София, 2022, ISBN 978-619-90891-2-5, рецензенти: проф. д-р Момчил Георгиев и проф. д-р Юлиан Куюмджиев, в обем 202 стр., не е представена като основен хабилитационен труд. Приносният характер на научното изследване е безспорен - първо по рода си цялостно и задълбочено биографично изследване на българския композитор Красимир Кюркчийски. Трудът внася коректност и яснота относно биографични данни и творчески факти в живота на композитора Кюркчийски. Книгата е представена на 30.05.2022 г. в НДК на фестивала Софийски музикални седмици от музиковеда проф. д-р Юлиан Куюмджиев.

Сред огромната продукция, с която Рада Славинска участва в конкурса, по моя преценка, специално ще открия Меса Лилиум като ярък израз на творческия заряд на автора.

Меса Лилиум е създадена през 1997 с премиерно изпълнение през 1999 г. от Хор на малките момчета с диригент Лили Славова, джаз формация „Бели, зелени, червени“, фолклорен квинтет „Вай Дудулей“ с ръководител Вичка Николова и струнен квартет. Това е първата меса, създадена от български композитор с едноименен филм на БНТ. За компактдиска с музиката „Messa Lilium“ папа Йоан Павел II изпраща на Хора на малките момчета благодарствено писмо.

Доц. д-р Рада Славинска участва в конкурса с девет публикации в специализирани издания в областта на изкуствата. Всички те са посветени на проблемни въпроси в областта на обявения конкурс. Тук мога да отбележа, че доц. Славинска е много активен участник във всички научни форуми, организирани от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ през годините – международна конференция „Наука, образование и иновации в областта на изкуството“ в трите ѝ издания - 2017, 2019 и 2021 г, Пролетни научни четения, Годишник на АМТИИ, културно-информационно издания Артспектър.

За познаването и отражението на научните публикации на кандидата в българската и чуждестранната литература свидетелстват значителният брой цитирания на нейни трудове – общо 48, от които 34 са в монографии и колективни томове с научно рецензиране, 14 – в нерепубликани списания с научно рецензиране.

Реализираната от кандидата учебна, научноизследователска и художественотворческа дейност напълно отговаря, дори подчертавам, надхвърля минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Професор“ – по показател А – 50 т.; по показател В – 305 т.; по показател Г – 510 т.; по показател Д – 440 т.; по показател Е – 240 т. Общо – 1545 т.

Научната работа на доц. д-р Рада Славинска през годините е изключително прецизна и целеустремена, доказвайки, че новите идеи в разработките ѝ имат смисъл не само на теоретично прозрение, а са аргументиран поглед към приложното им предназначение. Специално внимание заслужава фактът, че изследванията и произтичащите от тях приноси отразяват резултатите от цялостната дейност на кандидата. Те се ползват както в научните среди, така и в учебния процес в специалностите по хорово дирижиране с оглед усъвършенстване на подготовката и успешната реализация.

Приложената справка за научните приноси в трудовете на доц. д-р Рада Славинска реално отразяват научната ѝ дейност. Те са доказателство за безспорните ѝ качества като преподавател, организатор и изследовател, с възможности да анализира и интерпретира актуалното състояние на музикалното образование в сферата на хоровото изкуство, творчески да прилага научни методи в обучението.

Нямам критични бележки към кандидата.

Заключение: Въз основа на изложеното мога да заявя, че по конкурса за „Професор” кандидатът доц. д-р Рада Славинска представя продукцията, свързана с нейната научноизследователска, художествено-творческа (диригентска и композиторска) и педагогическа дейност, която в съдържателен и количествен аспект е актуална и значима за образованието и науката. Въз основа на представените за рецензиране материали, приемам, че те са лични, достоверни, резултат на професионалния опит и компетентност на кандидата. Имат подчертано приносно значение в теоретичен и практико-приложен план, като пряко отразяват тематиката на конкурса.

Аргументираната в рецензията оценка ми дава основание с убеденост да препоръчам на уважаемото научно жури да присъди на ДОЦ. Д-Р РАДА СЛАВИНСКА академичната длъжност „ПРОФЕСОР”.

10.07.2023г.
гр. Пловдив

Изготвил рецензията:

проф. д-р Цветанка Коловска